

ARBEJDSLIV 16. november 2023

Danskernes arbejdstid er uændret siden 2009

Det er næsten blevet en sandhed i den offentlige debat, at arbejdstiden er faldende. I denne analyse viser vi dog, at arbejdstiden har ligget på et omtrent uændret niveau i al den tid, vi har detaljerede data på lønmodtagerbeskæftigelsen.

ANALYSE

Udarbejdet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Nanna Warming
Stud.polit.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Den gennemsnitlige arbejdstid blandt alle lønmodtagere har været næsten uændret siden 2009.
- Fleksjobberes gennemsnitlige arbejdstid er faldet markant siden fleksjobreformen i 2013, hvor det netop blev muligt for fleksjobbere at få et fleksjob med et lavere timetal.
- Også fordelt på aldersgrupper er arbejdstiden omtrent uændret. Kun de ældre over 70 år arbejder lidt flere timer som gruppe, mens de unge under 20 arbejder færre timer.
- Samlet viser analysen, at der aktuelt ikke er en faldende tendens i danskernes arbejdstid.

Trend i arbejdstid har betydning for fremtidens offentlige finanser

Den senere tid har det været til debat, om velfærdsstaten kan bestå i fremtiden. Et af argumenterne er, at danskernes arbejdstid har været faldende, og at de offentlige finanser kan blive udfordret, hvis denne tendens fortsætter. Det skyldes, at velfærdsstaten – i dag og fremover – er afhængig af skatteindbetalinger fra virksomheder og lønmodtagere. Især lønmodtageres skatteindbetalingers størrelse er bestemt af deres arbejdstid. En tendens med generelt faldende arbejdstid vil derfor betyde, at statens indtægter falder. Hvis statens indtægter falder, vil der også være råd til færre offentlige udgifter, herunder udgifter til velfærd.

I denne analyse undersøger vi udviklingen i arbejdstiden for forskellige grupper af lønmodtagere opgjort ud fra Danmarks Statistiks register for lønmodtagerbeskæftigelse, BFL. Arbejdstiden er gennem hele analysen beregnet som den gennemsnitlige årlige betalte arbejdstid for personer, der i mindst en måned har været i lønmodtagerbeskæftigelse. Den anvendte arbejdstid er den betalte arbejdstid. Det betyder, at der ikke tages højde for lønnet fravær som f.eks. sygdom eller ferie med løn.

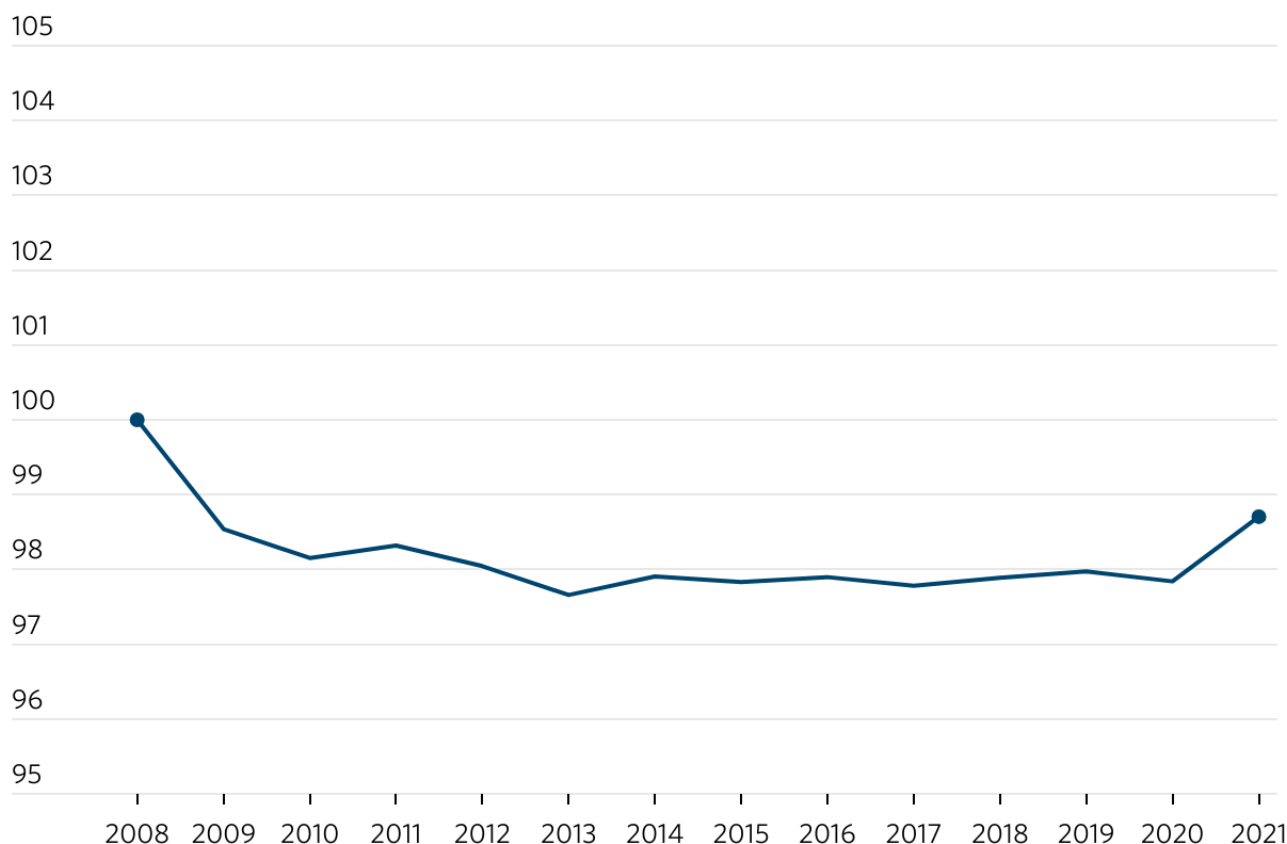
Lønmodtageres arbejdstid er relativt stabil

Figur 1 viser den overordnede udvikling i lønmodtageres arbejdstid siden 2008. Arbejdstiden faldt fra 2008 til 2009, hvorefter niveauet lå omtrent stabilt på 98 pct. af den gennemsnitlige arbejdstid i 2008. Fra 2020 til 2021 steg den gennemsnitlige arbejdstid ca. 1 indekspoint.

FIGUR 1

Danskernes arbejdstid er uændret siden 2009

Figuren viser udviklingen i den gennemsnitlige, årlige arbejdstid for alle lønmodtagere. Arbejdstiden er indekseret, 2008=100.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Fleksjobberes arbejdstid er faldet

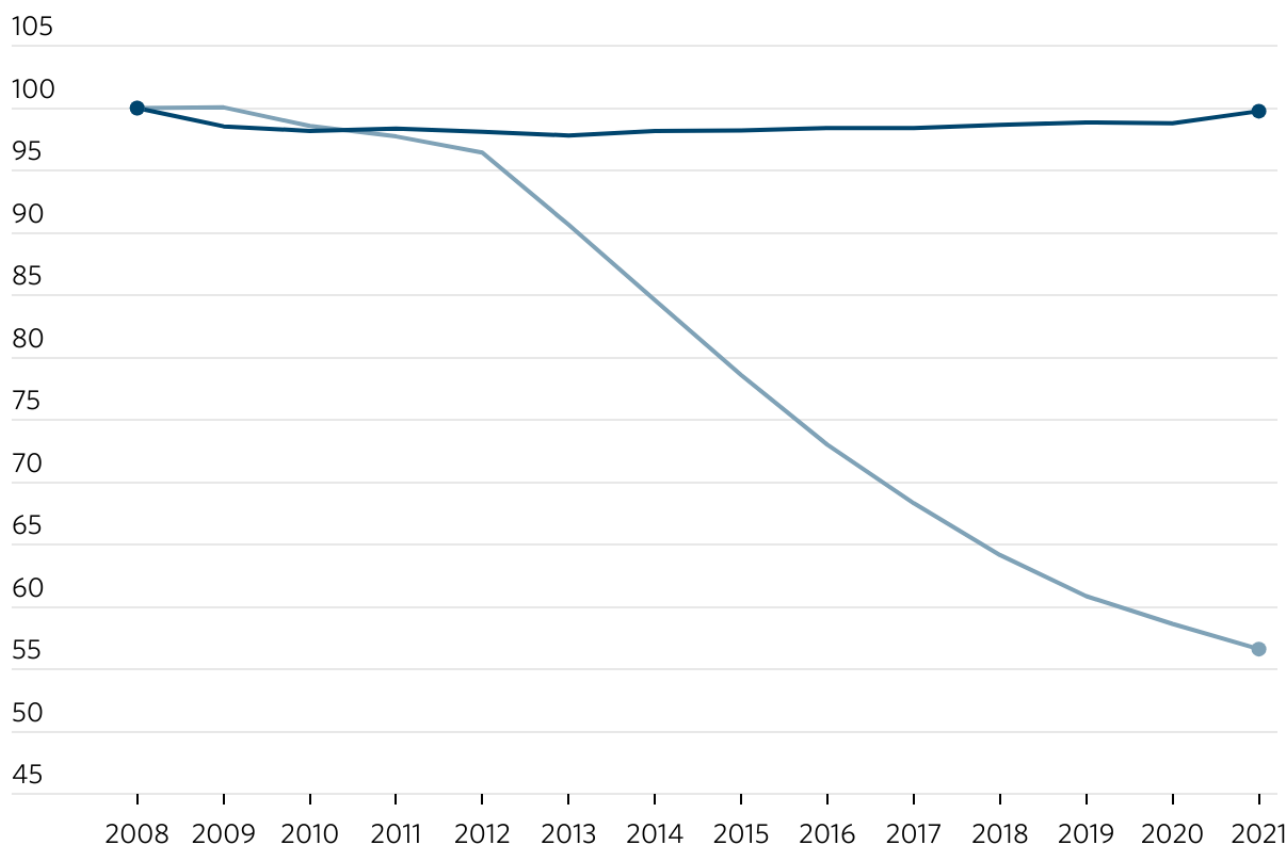
Der er grupper på arbejdsmarkedet, som oplagt ikke arbejder fuld tid. Det gælder bl.a. for fleksjobbere. I 2013 gennemførte man en fleksjobreform, hvor det blandt andet blev muligt for fleksjobbere at arbejde færre timer. Siden dengang er antallet af fleksjobbere steget med mere end 30.000 personer.

Figur 2 viser udviklingen i arbejdstid for fleksjobbere og andre lønmodtagere i perioden 2008-2021. Mens fleksjobberes arbejdstid næsten er halveret siden 2012, har arbejdstiden for andre lønmodtagere ligget meget stabilt gennem hele perioden. I 2021 lå arbejdstiden på 99,8 pct. af arbejdstiden i 2008.

FIGUR 2

Fleksjobberes arbejdstid er faldet

Figuren viser udviklingen i den gennemsnitlige, årlige arbejdstid for alle lønmodtagere fordelt på, om de i november var i fleksjob eller ej. Arbejdstiden er indekseret, 2008=100.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Kernetropperne har haft uændret arbejdstid siden 2008

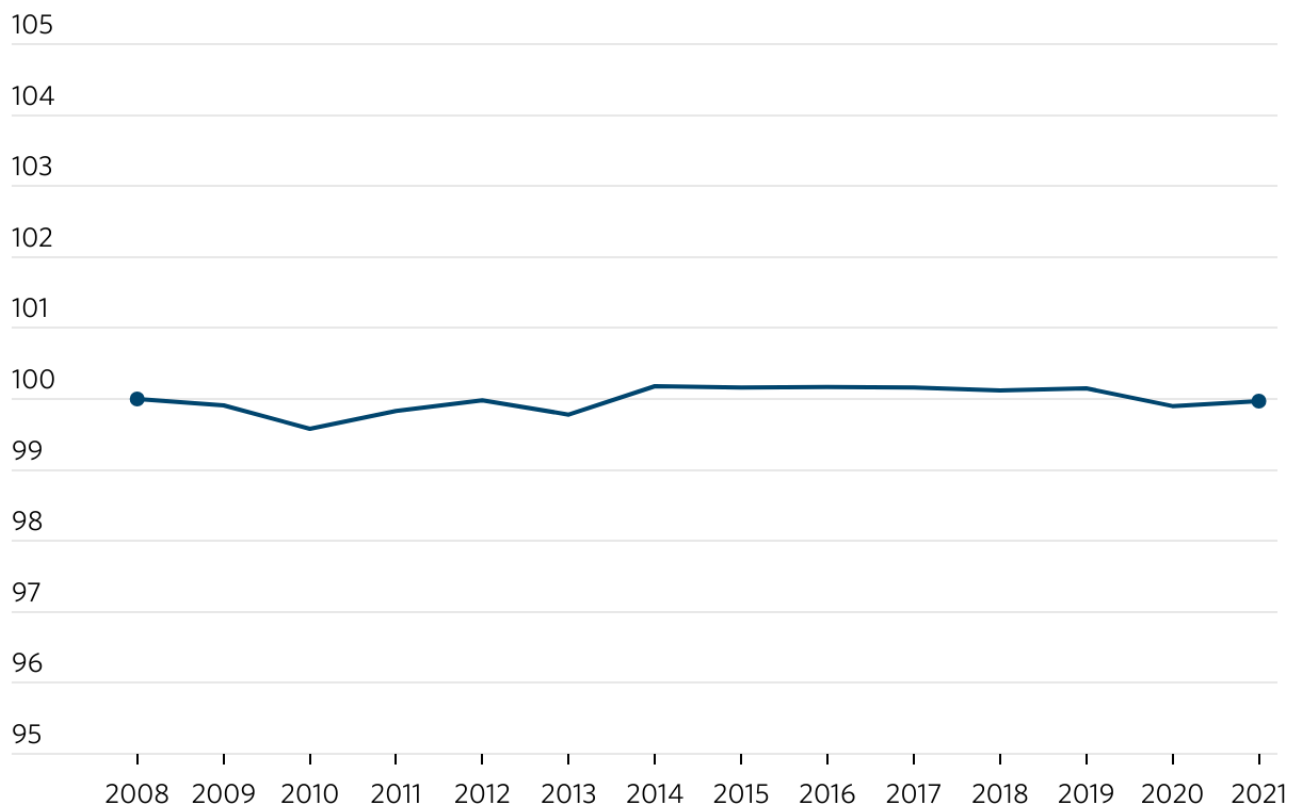
Blandt andre grupper på arbejdsmarkedet, som ikke kan forventes at arbejde fuld tid, kan studerende og pensionister med beskæftigelse ved siden af nævnes. Ligeledes går seniorer typisk ned i tid en periode forud for deres tilbagetrækning, ligesom unge ofte heller ikke arbejder fuld tid.

Figur 3 viser udviklingen i arbejdstiden for lønmodtagere, der ikke er hverken fleksjobbere, studerende eller modtager tilbagetrækningsydelse. Den viser tydeligt, at arbejdstiden har været meget stabil i perioden fra 2008 til 2021.

FIGUR 3

Kernearbejdsstyrkens arbejdstid er uændret

Figuren viser udviklingen i den gennemsnitlige, årlige arbejdstid for 30-59-årige lønmodtagere ekskl. studerende, fleksjobbere og personer, der modtager tilbagetrækningsydelse. Arbejdstiden er indekseret, 2008=100.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Arbejdstiden er stort set uændret for alle aldersgrupper siden 2009

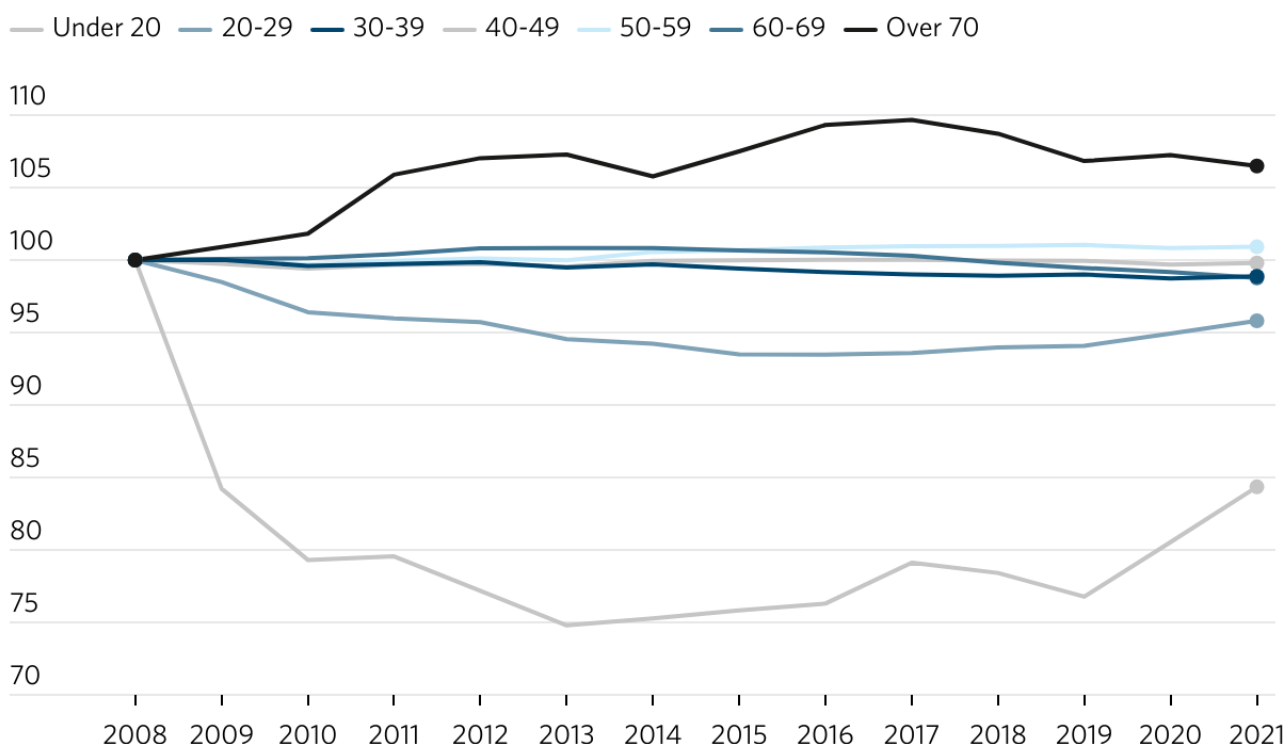
Hvis den gennemsnitlige arbejdstid ændrer sig over tid, kan det skyldes, at arbejdsstyrkens sammensætning ændres. Derfor er den gennemsnitlige arbejdstid fordelt på alder undersøgt. Det fremgår af Figur 4.

Figuren viser, at arbejdstiden har udviklet sig forskelligt på tværs af aldersgrupper. Mens arbejdstiden har været meget stabil for de 30-69-årige, er arbejdstiden for +70-årige (lille gruppe) steget, mens arbejdstiden for unge under 30 er faldet. Det gælder især for unge under 20, der dog både i antal og økonomi udgør en beskedent del af arbejdsmarkedet. Faldet i arbejdstiden blandt 20-29-årige er især drevet af personer i begyndelsen af 20'erne, hvilket kan hænge sammen med, at der er flere studenter, som venter længere tid, før de begynder på uddannelse. Niveauerne for arbejdstiden er dog ikke lavere i 2021 end i 2009.

FIGUR 4

Arbejdstiden er stort set uændret for alle aldersgrupper siden 2009

Figuren viser udviklingen i den gennemsnitlige, årlige arbejdstid for alle lønmodtagere fordelt på alder. Ekskl. studerende, fleksjobbere og personer, der modtog tilbagetrækningsydelse. Arbejdstiden er indekseret, 2008=100.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af DST's registre

Der er ikke grund til bekymring for faldende arbejdstid – og vi har tid til at rette ind

I en tid med højkonjunktur, hvor mange fra kanten af arbejdsmarkedet har fundet beskæftigelse, og hvor mange seniorer arbejder længere, kunne man forestille sig, at arbejdstiden gennemsnitligt ville være faldende.

Analysen viser imidlertid, at arbejdstiden for lønmodtagere i Danmark har været stabil siden 2008, og at der ikke er en nedadgående trend i løbet af de seneste ti år for nogen aldersgrupper. Det ligger i tråd med en analyse fra Rockwoolfondens Forskningsenhed, som på baggrund af arbejdstidsregnskabet konkluderede, at arbejdstiden ikke er faldende.¹

Det afblæser dermed bekymringen for, at der skulle være en aktuel tendens til, at danskerne arbejder mindre og mindre over tid. Skulle en sådan udvikling begynde, vil der desuden være tid til, at vi kan nå at reagere på det.

1 rockwoolfonden.dk/udgivelser/er-arbejdstiden-virkelig-faldende/